

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 14CoP/57/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6423200255
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 10. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Róbert Bebčák
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2023:6423200255.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline ako súd odvolací v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Róberta Bebčáka a členiek senátu JUDr. Martiny Nemravovej a JUDr. Miroslavy Korbašovej, v právnej veci navrhovateľa: Y. J., nar. XX.XX.XXXX, bytom V. XXX, XXX XX V. V., právne zastúpený: JUDr. Ľudmila Petrušová, advokátka, s.r.o., so sídlom A. Dubčeka 386/10, 965 01 Žiar nad Hronom, IČO: 47 241 403, proti manželke: Q. Q. J., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom V. XXX, XXX XX V. V., štátna občianka Poľskej republiky, v konaní o rozvod manželstva, o odvolaní manželky proti rozsudku Okresného súdu Žiar nad Hronom č.k. 25Pc/4/2023-25 zo dňa 22. marca 2023, takto

rozhodol:

Rozsudok Okresného súdu Žiar nad Hronom č.k. 25Pc/4/2023-25 zo dňa 22. marca 2023 p o t v r d z u j e .

Žiaden z účastníkov n e m á n á r o k na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom okresný súd výrokom I. manželstvo Y. J., nar. XX.XX.XXXX a Q. Q. J., nar. XX.XX.XXXX, uzavreté dňa XX.XX.XXXX v Z., zapísané v knihe manželstiev matričného úradu Z., vo zväzku X, ročník XXXX, na strane XXX, pod por. č. XX, rozviedol a výrokom II. žiadnemu z účastníkov konania nepriznal nárok na náhradu trov konania.

2. Po vykonanom dokazovaní okresný súd konštatoval, že základným predpokladom rozvodu manželstva je existencia vážneho narušenia a trvalého rozvratu manželstva medzi manželmi. Toto narušenie nastáva predovšetkým vtedy, ak sa manželia neriadia, resp. nemôžu riadiť vo vzájomnom správaní pravidlami vyplývajúcimi z ustanovenia § 18 Zákona o rodine. Príčinu rozvratu manželstva okresný súd zistil predovšetkým vo vzájomnom odcudzení oboch účastníkov, čo bolo zrejmé z vyjadrenia samotných účastníkov. Z návrhu navrhovateľa je zrejmý jeho jednoznačne odmietavý postoj k ďalšiemu trvaniu manželstva bez akejkoľvek možnosti obnovenia manželského spoluzitia. Manžel už v roku 2018 podal návrh na rozvod manželstva, kedy manželstvo si neplnilo svoje funkcie (sociálnu, ekonomickú, biologickú), nakoľko každý z manželov zo svojho príjmu uspokojoval len vlastné potreby a intímne spolu nežili. Konanie bolo uznesením sp. zn. 26P/197/2018-103 zo dňa 18.03.2019 zastavené z dôvodu späťvzatia návrhu manželom. Navrhovateľ podal dňa 21.05.2021 opätovný návrh na rozvod manželstva, ktorý v konaní 6P/61/2021 na pojednávaní konanom dňa 21.10.2021 vzal späť, žiadal konanie zastaviť z dôvodu, že s rozvodom počká až pokiaľ nebude maloletý W. J., nar. XX.XX.XXXX, plnoletý.

3. Okresný súd zistil, že obaja účastníci vidia príčiny rozvratu manželstva v iných skutočnostiach. Rozvod manželstva pritom nie je v rozpore so záujmom detí pochádzajúcich z manželstva, nakoľko tie sú už dospelé. Pokiaľ manželka deklarovala nesúhlas s rozvodom manželstva, sama poukázala na skutočnosti svedčiace o dlhodobom rozvrate vzťahov medzi nimi, keď uviedla, že manžela dlhodobo

podozrieva z nevery, s manželom komunikujú minimálne, každý si obstaráva vlastné záležitosti sám, spolu nežijú v spoločnej domácnosti, keďže manžel prichádza do spoločnej domácnosti dvakrát do roka. Z uvedeného je zrejmé, že manželstvo si neplní svoju funkciu dlhodobo, neplní si ani funkciu vzájomnej pomoci a dôvery, keďže manželia spolu len minimálne komunikujú a je len výslovne formálne. Manželstvo je pri svojom vzniku dobrovoľným a slobodným zväzkom a pri splnení základných podmienok podľa ustanovenia § 23 Zákona o rodine, za predpokladu kvalifikovaného rozvratu vzájomných vzťahov, nemožno nikoho proti jeho vôli nútiť zotrvať v manželstve. Okresný súd mal v konaní preukázaný kvalifikovaný rozvrat vzájomných vzťahov medzi manželmi vyššie uvedenými skutočnosťami. Manžel jednoznačne trval na rozvoде manželstva a za súčasného konštatovania vážneho a trvalého rozvratu vzťahov medzi manželmi a nemožnosti očakávania obnovenia manželského spolužitia nebolo možné manželov nútiť, aby v manželstve zotrvali proti svojej vôli. Vzhľadom k uvedeným skutočnostiam okresný súd manželstvo účastníkov konania podľa § 23 ods. 1 Zákona o rodine rozviedol. Návrh na doplnenie dokazovania zo strany manželky výsluchom svedkov zamietol, keďže v konaní nebolo sporné, že v súčasnosti manžel nadviazal vzťah s inou ženou.

4. Proti tomuto rozsudku podala v zákonnej lehote odvolanie manželka. Uviedla, že otec detí prejavuje veľkú citovú náklonnosť k priateľke J. A., s ktorou má dlhodobo trvajúci mimomanželský vzťah. Namietala, že neboli správne určené dôvody rozvodu a poukázala na svoju starostlivosť o domácnosť, nákupy pre domácnosť, prípravu dreva na kúrenie, rozvoz detí do školy, na krúžky, štipendia pre deti s tým, že otec sa o deti a školu nezaujímal 22 rokov. Uviedla, že v roku 1992 zobrala úver zo Slovenskej štátnej sporiteľne, ktorý sa použil na stavbu domu a ktorý splácala. Žiadala, aby súd uznal jej rekonvalescencie a aby sa otec vzdal podielu na dome v prospech detí.

5. V ďalšom písomnom vyjadrení zo dňa 19.06.2023 manželka uviedla, že nie je pravdou, že by z jej strany bola minimálna starostlivosť o deti. Opätovne žiadala otcovu polovicu domu s tým, že s podmienkami, ktoré uviedla, s rozvodom manželstva súhlasí.

6. Na výzvu okresného súdu v zmysle uznesenia č.k. 25Pc/4/2023-55 zo dňa 10. augusta 2023, aby odstránila vady podaného odvolania, manželka uviedla, že žiada, aby sa ku vzťahu otca k priateľke vyjadrili deti aj priateľka otca. Ako vady rozhodnutia namietala, že by mala byť podaná správna žiadosť o rozvod manželstva z dôvodu, že otec má vzťah s priateľkou a nesúhlasila s tým, že manžel vždy zabezpečoval rodinu po finančnej stránke. Opätovne žiadala, aby sa otec vzdal podielu v dome v prospech detí a žiadala platiť vernostné vo výške 15% z príjmu doživotne. V doplňujúcom podaní zo dňa 19.09.2023 poukazovala na svoju starostlivosť o domácnosť a zabezpečenie úveru na výstavbu domu s tým, že s rozvodom súhlasí, avšak trvá na zmene dôvodu rozvodu. Žiadala, aby jej manžel vyplácal výživné 300 Eur mesačne doživotne.

7. Navrhovateľ v písomných vyjadreniach k podanému odvolaniu uvádzal, že manželka podala odvolanie z dôvodu, že nie sú správne určené dôvody rozvodu manželstva, avšak neuviedla, v čom súd prvej inštancie pochybil. Skutočnosti uvádzané v odvolaní nesúvisia s dôvodmi rozvratu manželstva, keď bolo preukázané, že manželstvo už 10 rokov neplní svoje funkcie. Navrhovateľ žiadal rozsudok okresného súdu potvrdiť.

8. Krajský súd ako súd odvolací (§ 34 CSP v spojení s § 2 ods. 1 CMP) po zistení, že odvolanie podal oprávnený účastník konania (§ 7 CMP) v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 CSP v spojení s § 2 ods. 1 CMP), preskúmal vec v rozsahu danom v ustanovení § 65 CMP a bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 a contrario v spojení s § 2 ods. 1 CMP) potvrdil rozsudok okresného súdu, keďže dospel k záveru, že súd prvej inštancie dostatočne zistil skutočný stav, posúdil ho podľa správnych ustanovení zákona o rodine, v odôvodnení sa vysporiadal s podstatnými okolnosťami prejednávaneho prípadu a s jeho závermi sa odvolací súd cez úpravu v ust. § 387 ods. 1, 2 CSP stotožnil.

9. Podľa § 23 ods. 1, 2, 3 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine súd môže manželstvo na návrh niektorého z manželov rozviesť, ak sú vzťahy medzi manželmi tak vážne narušené a trvalo rozvrátené, že manželstvo nemôže plniť svoj účel a od manželov nemožno očakávať obnovenie manželského spolužitia. Súd zisťuje príčiny, ktoré viedli k vážnemu rozvratu vzťahov medzi manželmi, a pri rozhodovaní o rozvoде na ne prihliada. Súd pri rozhodovaní o rozvoде vždy prihliadne na záujem maloletých detí. Súd pri posudzovaní miery rozvratu vzťahov medzi manželmi prihliada na porušenie povinností manželov podľa § 18 a 19.

10. Vzhľadom na konštatovanie vecnej správnosti rozsudku okresného súdu a stotožnenie sa s dôvodmi uvedenými v jeho písomnom vyhotovení, krajský súd za aplikácie § 387 ods. 1, 2 CSP odkazuje na odôvodnenie napadnutého rozhodnutia okresného súdu. Z titulu aplikácie § 387 ods. 2 CSP v spojení s uznesením Ústavného súdu Slovenskej republiky sp.zn. IV. ÚS 350/09 a rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 2Cdo 170/2005 nie je pri potvrdení rozhodnutia okresného súdu potrebné, aby krajský súd v odôvodnení svojho uznesenia zopakoval tie závery napadnutého rozhodnutia okresného súdu, s ktorými sa stotožňuje, pretože odôvodnenia a rozhodnutia prvostupňového súdu a odvolacieho súdu tvoria jeden celok (II. ÚS 78/05, III. ÚS 264/08, IV. ÚS 372/08), a tým je postačujúce len odkázať cez § 387 ods. 2 CSP (do 30.06.2016 cez § 219 ods. 2 OSP) na odôvodnenie obsiahnuté v napadnutom rozhodnutí okresného súdu.

11. Odvolací súd po oboznámení sa s obsahom spisového materiálu dospel k záveru, že odvolanie manželky nemožno vyhodnotiť ako dôvodné. Manželka svoje odvolacie dôvody koncentrovala predovšetkým do námietky nesprávne uvedených dôvodov rozvratu manželstva, pričom za hlavný dôvod považovala skutočnosť, že manžel má priateľku. Ako vyplýva z jej písomných podaní, so samotným rozvodom manželstva vyslovila súhlas. Za tejto situácie potom krajský súd hodnotil, či má v danom prípade odvolanie manželky všetky zákonné náležitosti, keďže z neho vyplýva, že smeruje len voči dôvodom odvolaním napadnutého rozsudku. Krajský súd v tejto súvislosti poukazuje na citovanú zákonnú úpravu ust. § 23 ods. 2 Zákona o rodine, z ktorého vyplýva povinnosť súdu zisťovať príčiny, ktoré viedli k vážnemu rozvratu vzťahu medzi manželmi, a na tieto príčiny prihliadnuť. Z uvedeného potom plynie, že vymedzenie a ustálenie príčin rozvratu manželstva je potrebné zodpovedajúcim spôsobom identifikovať aj v odôvodnení rozsudku, a to aj s prihliadnutím na skutočnosť, že ustálenie príčin rozvratu manželstva môže mať aj konkrétny následný hmotnoprávny dopad na subjektívne práva. Možno v tomto smere poukázať napríklad na úpravu ust. § 150 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého sa pri vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva manželov okrem iného prihliada na to, ako sa každý z manželov staral o rodinu, ako sa zaslúžil o nadobudnutie a udržanie spoločných vecí a treba tiež brať zreteľ na starostlivosť o deti a na obstarávanie spoločnej domácnosti. Toto špecifikum rozhodovania o rozvode potom vylučuje posúdenie podaného odvolania ako neprípustného z dôvodu, že by smerovalo len voči dôvodom rozhodnutia (§ 358 CSP).

12. Vychádzajúc z uvedených zhodnotení pristúpil krajský súd k odvolaciemu prieskumu napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie. Z obsahu spisového materiálu krajský súd zistil, že navrhovateľ návrh na rozvod manželstva odôvodnil tým, že manželka sa riadne nestarala o domácnosť, prestali spolu komunikovať a uviedol, že návrh na rozvod manželstva podal už v roku 2018, avšak tento zobral späť z osobných dôvodov a následne podal opätovne návrh, ktorý však zobral späť s tým, že ho podá až keď budú deti plnoleté. Ako príčinu rozvratu manželstva označil rozdielne povahové vlastnosti, čo viedlo k tomu, že dlhodobo nevytvárajú harmonický vzťah. Na druhej strane manželka vo vyjadrení k návrhu na rozvod uviedla, že z rozpadu spolunažívania je vinný manžel, ktorý svoju vinu zatajuje, a poukázala na skutočnosť, že manžel má vzťah s priateľkou J. A.. V konaní rozporovala tvrdenie manžela, že by sa riadne o domácnosť nestarala. Účastníci konania na svojich vyjadreniach zotrvali aj na pojednávaní pred súdom prvej inštancie dňa 22.03.2023. Na tomto pojednávaní manžel potvrdil, že má priateľku, ktorú uvádzala manželka.

13. Vychádzajúc z uvedených skutočností sa krajský súd stotožnil so záverom súdu prvej inštancie, ktorý konštatoval, že manželstvo dlhodobo neplní svoju funkciu a došlo k trvalému rozvratu vzťahov medzi manželmi. Vo vzťahu k odvolacej námietke manželky ohľadom uvedenia dôvodov rozvratu manželstva zvyrazňuje krajský súd, že okresný súd vecne správne konštatoval, že obidvaja manželia videli príčinu rozvratu manželstva v rozdielnych skutočnostiach, pričom v odôvodnení rozsudku uviedol tak tvrdenia manžela ako aj tvrdenia manželky ohľadom príčin tohto rozvratu. Z vyjadrení obidvoch účastníkov možno ako nesporné uzavrieť, že manželstvo aktuálne neplní žiadnu zo svojich zákonom predpokladaných funkcií, manželia spolu nežijú, nehospodária, a preto vecne správne okresný súd dospel k záveru, že sú naplnené zákonom vyžadované predpoklady pre rozvod manželstva. Samotná manželka, ktorá v konaní pred súdom prvej inštancie s rozvodom nesúhlasila, v rámci odvolacieho konania uviedla, že s rozvodom súhlasí, avšak namieta dôvody rozvodu. Z vykonaného dokazovania súdu prvej inštancie vyplynulo, že manželstvo aktuálne predstavuje len formálny zväzok, pričom odvolací súd zastáva názor, že nie je namieste niekoho nútiť zotrvať v nefunkčnom manželstve proti jeho vôli. Dobrovoľnosť a slobodné rozhodnutie oboch manželov ako predpoklad pre ďalšie trvanie manželstva aktuálne nie sú

dané na strane manžela ani na strane manželky. Čo sa týka uvedenia dôvodov rozvratu manželského spolunažívania, z vyššie uvedených skutočností vyplýva, že pri posudzovaní dôvodov pre rozvod manželstva okresný súd vychádzal nielen z tvrdení manžela, ale poukázal aj na tvrdenie manželky, uviedol jej stanovisko a uviedol tiež okolnosti, ktoré manželka vnímala ako podstatné, keď poprela tvrdenia manžela o tom, že sa nestará o domácnosť. Nakoniec, čo sa týka tvrdenia manželky, že manžel má priateľku, je potrebné poukázať na vyjadrenie manžela na vyššie uvedenom pojednávaní, kde túto skutočnosť potvrdil, a teda tvrdenie manželky o tom, že manžel má vzťah s priateľkou, vecne správne okresný súd označil ako v konaní nesporné. K takémuto nespornému tvrdeniu potom nebolo namieste okresným súdom vykonávať manželkou navrhované dokazovanie, a preto okresný súd vecne správne dôkazné návrhy manželky v tomto smere zamietol. Podľa odvolacieho súdu je namieste zvýrazniť skutočnosť, že manželia v manželstve prežili viac ako 30 rokov a vychovali spolu 10 detí, čo svedčí o tom, že manželstvo nepochybne svojho času plnilo svoje spoločenské funkcie s vytvorením potrebného rodinného zázemia pre deti, ktoré sa v manželstve narodili. Ani tieto okolnosti a spoločná minulosť manželov však aktuálne nepostačujú na zachovanie manželstva do budúcnosti, keď z vyjadrenia tak manžela ako aj manželky je zrejmé, že k obnoveniu ich spolunažívania už nemôže dôjsť, a preto obidvaja účastníci s rozvodom manželstva vyslovili súhlas. Ak sa aj manželia nezhodli na dôvodoch, ktoré viedli k rozvratu manželstva, je potrebné poukázať na skutočnosť, že takáto nezhoda medzi manželmi nevylučuje možnosť, že na rozvrate manželstva sa podieľali tak príčiny tvrdené manželom ako aj príčiny tvrdené manželkou.

14. V zmysle uvedených zhodnotení potom krajský súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil v zmysle ust. § 387 ods. 1, 2 CSP ako vecne správne rozhodnutie tak vo výroku I., ktorým okresný súd manželstvo účastníkov rozviedol ako aj vo výroku II., ktorým žiadnemu z účastníkov konania nepriznal nárok na náhradu trov konania.

15. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa ust. § 52 CMP v spojení s ust. § 396 ods. 1 CSP a žiadnemu z účastníkov nárok na náhradu trov konania nepriznal.

16. Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním senátu v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie **n i e j e** prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Podľa § 428 CSP, v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Podľa § 429 ods. 1 CSP, dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Podľa § 429 ods. 2 CSP, povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
  - b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
  - c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.
- Podľa § 430 CSP, rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania.

Podľa § 420 CSP, dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,

- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Podľa § 431 CSP, dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada.

Podľa § 421 CSP, dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Podľa § 432 CSP, dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia.

Podľa § 433 CSP, dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom.

Podľa § 434 CSP, dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania.

Podľa § 435 CSP, v dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania.